

Abstrakt

Práce představuje komparaci politických přístupů Karla Kramáře a Romana Dmowského k Rusku, respektive ruskému faktoru. Počátkem 20. století se tito dva politici z národně-demokratických kruhů nezávisle na sobě rozhodli hledat pomoc k dosažení svébytnosti svých národů v Rusku. K tomu je vedly jak objektivní důvody, jelikož Rusko se jim pro spolupráci jevilo jako nejpřijatelnější a nejvhodnější varianta, tak subjektivní pocity, jako například jejich nevraživost vůči Němcům a Německu nebo v případě Karla Kramáře náklonnost ke všemu ruskému. Ruský faktor se z jejich konceptů nezmizel ani po vzniku samostatného Československa a Polska a i nadále byl jejich trvalou součástí.

Kramář byl až do své smrti věrný své představě o budoucím demokratickém Rusku a o slovanské federaci, v jejímž čele by toto nové Rusko stálo, a nic na tom nezměnila ani bolševická revoluce. Kramář se domníval, že pouze prostřednictvím spojení s demokratickým Ruskem může být Československo trvale v bezpečí. Ačkoliv na ruský faktor kladl Kramář větší důraz než Dmowski, ani pro Dmowského neztratilo Rusko nikdy význam, i když ten po vzniku samostatného Polska postupně klesal. Nejprve v jeho představách plnilo Rusko už jen roli protiváhy Německa a posléze, kdy už podle Dmowského Německé nebezpečí opadlo, už jen funkci hráze proti nebezpečí z východu.